

YOUELE

(Da:i Sia:-Joel; Modu – Ioela; Bisini – Joel)

Hidadea Sia:

Youele da musa: balofede dunu (Gode Sia: Alofesu dunu) esalu. Ninia da ea hou bagahame fawane dawa:. Be ninia da agoane dawa:. Youele buga da 500 o 400 Y.H.M. amo odega dedei. Amo odega, Besia fi dunu da osobo bagade ganodini fi gasa bagade ba:i.

Youele da ea buga ganodini amo danuba: bagohame da soge wadela:musa: misi amola gibu hame sa:iba:le Ba:lesedini soge (Isala:ili soge) da ha: bagade ba:i, amo hou e da olelesa. Amo hou da Gode Ea ilegei e da agoane dawa:i. Amo hou ea dawa:loma:ne da fa:no Hina Gode Ea Eso da doaga:mu. Amo esoga, Gode da fofada:sudafa hamone, amola nowa da Ea moloidafa hou hame hamosea, E da ilima se nabasimu. Youele da Gode Ea wesu (amo Ema sinidigima) Isala:ili dunuma (amola ninima) olelesa. Ilia da Ema sinidigisia, Gode Ea hahawane fidisu bu ba:mu amola ilia hou afadenene gaheabolo hamoi ba:mu - amo huluane olelesa. Bai bagade Youele Buga ganodini da Gode da fa:no Ea A:silibu Hadigidafa Gala amo ilia dogo ganodini aligima:ne, asunasima:ne sia:i. E da amo hahawane dogolegele iasu amo Ema fa:no bobogesu dunu hulanema imunu sia:i - dunu, uda, goi, a:fini amola mano huluane. Amo hahawane iasu E da musa: hemonega imunu ilegele sia:i, da Bedigosidi Esoga doaga:i dagoi.

Sia: Dedei Diala

- 1 Danuba: Bagohame da Misi
Dagoi...Sia:alalo 1:1-2:17
- 2 Gode da Isala:ili Dunuma Gaheabolo Hou
Imunu Ilegele Sia:i...Sia:alalo 2:18-27
- 3 Hina Gode Ea Eso...Sia:alalo 2:28-3:21

YOUELE

¹ Goe sia: dedei amo da Hina Gode Ea Youelema olelei amo dedei. Youele da Bididuele ea mano.

Dunu Fi ilia Ha:i Manu Huluane da Ebelele amola Ha:ga Didigia:su

- ² Dilia noga:le dawa:ma!
Fada:i dunu dilia dunu huluane Yuda soge ganodini esalebe dilia nabima.
Dilia da goe hou doaga:be da ba:ila:?
Dili goi hadi agoai esaloba amola dilia ada ilia da goe hou hamobe ba:bela:?
- ³ Dilia manoma amo sia: olelema.
Amola ilia da ilia manoma olelemu,
amalu ilia da ilia mano fisa mabe ilima olelemu.
- ⁴ Danuba: gilisi agoane misini,
ha:i manu sagai amo ea lubi na dagoi
amola goe danuba: ilia fisili ahoasea,
bu danuba: eno maha amola,
ilia da ha:i manu sagai lubi amo na ebelesa.
- ⁵ Gola midi dilia wa:legadole didigia:ma,
Waini hano nawane feloai dunu dilia amola dima.
Waini efe fage amo da gaheabolo waini hano hamoma:ne ilegei
Da gugunufinisi dagoi.

- 6** *Danuba: ilia da gegesu dunu wa:i bagade agoai,
 ilia da ninia soge amoma gegemusa: ahoa.
 Ilia da gasa bagade amola ili idimu da hamedeidafa.
 Ilia bese da laione wa:me ea bese sosoa:i amola mei agoai diala.
- 7** Ilia da ninia waini fage legesu efe amo wadela:lesi amola figi dulu amo na ebelei.
 Ilia da ifa gadofo sosoga:i dagoi amola amoda da soa:ya:i agoane afadenei.
- 8** Dunu fi dilia huluane didigia:ma,
 dilia musa: uda a:fini laloba didigia:su amo dunu bogoloba didigia:su agoane.
- 9** Debolo diasu ganodini ilia gagoma amola waini da Hina Godema imunu da hamedafa.
 Gobele Salasu dunu ilia da bagade da:i dioi.
 Abuliba:le? Bai gobele salasu liligi Hina Godema imunu da hame gala.
- 10** Ifabi ganodini da ha:i manu afaedafa da hame ba:sa.
 Amola osobo da wadela:lesi dagoi amola waini efe da huluane biogia:i ba:i,
 amola olife ifa huluane da biole wadela:lesi dagoi.
- 11** Ifabi ouligisu dunu! Dilia waini sagai ganodini hawa: hamosu dunu!
 Dilia figi sagai ganodini hawa: hamosu dunu huluane!
 Dilia huluane bagade asigili didigia:ma.

* **1:6:** Wamolegei Sia: Olelesu 9:8

Bai widi amola bali amola ha:i manu bugi
huluanedafa da wadela:lesi dagoi.

¹² Ha:i manu ida:iwane legesu ifa, figi amola
waini efe huluane da biogia:i,
amaiba:le dunu fi ilia da da:i dioi bagade
ba:sa.

¹³ Gobele Salasu dunu dilia da oloda amoga
hawa: hamonana!

Dilia abula gisa:le amola wadela:i eboboi
abula salawane dini ima.

Gasi ganodini dilia Debolo diasu ganodini
didigia:sa esala hadigima.

Bai gala:ine amola waini hano Godema
ima:ne da hame gala.

¹⁴ Dilia dunu fi ilima ha:i hame nasu hou
hamoma:ne sia:ma
amola dunu huluanema gilisimusa: sia:ma.
Ouligisu dunu huluane amola Yuda fi dunu
ilia huluane Debolo diasu ganodini
gagadoma.

Amasea, Hina Godema wele sia:ma!

¹⁵ †Hina Gode Ea Eso da gadeneidafa.

Amo esoga Hina Gode Gasa Bagadedafa, se
bagade gaguli misunu,
amola beda:i bagadewane ba:mu.

¹⁶ Ninia ba:loba da ha:i manu huluane da
wadela:lesi dagoi ba:mu,
amola Godema hahawane gilisisu hou De-
bolo ganodini da hamedafa gala.

¹⁷ Fage amo osobo hafoga:i ganodini amo da
dasagia:i.

Amola fage da afae agoane hamedafa

† **1:15:** Aisaia 13:6

amola hawa: legesu diasu ganodini da
hamedafa gala.

Gala:ine ha:i manu legesu diasu da hagia:i
diala

amola huluane dasagia:i dagoi.

¹⁸ Bulamagau ea ha:i nasu gisi da hamedafa
amola ili da ha:giwane ga: ea gusa:sa.

Amola sibi ilia da ha:i manu hameba:le,
ilia da:i da geloga:gia:iba:le se naba.

¹⁹ Hina Gode, na Dima dini iawane, Dima
sia:ne gadosa!

Bai ha:i manu da huluane biogia:i dagoi.

Amola ifa amola gisi amola ha:i manu hulu-
ane da laluga nei agoai ba:sa.

²⁰ Amolawane, ohe fi ilia da ha:ga Dima dini
iaha.

Bai hano huluane da hale dagoi.

2

*Danuba: Mabe da Hina Gode Ea Misunu Eso
Hou amo Sisasu Olelesa*

¹ Fulabosu (dalabede) dubi amo Saione Goumi
(Gode Ea sema agolo)

amo da:iya gado sisasu olelema:ne duma.

Dilia Yuda fi dunu! Amo fulabobe nabi ea
ga:

amo nabasea fofogadigili uguguma.

Amo da Hina Gode Ea misunu eso gadenebe
dafawane ba:mu.

² Hina Gode Hina mabe amohaga da gasi
bagade ba:mu,

amola mu mobi da afadenene bunumai o
genesuiai sodomu.

Danuba: wa:i bagade misi amo ea bai

amo da gegesu dunu gilisisu bagade agoane,
 ilia da hedolodafa goumi
 dabua gado heda:i esafulubi sodomu,
 amola amo da hahabe eso goumi dabua
 gadodili
 eso digagala:be agoai ba:mu.

Agoai hou da hame ba:su musa:, amola agoai
 hou da bu hame ba:mu.

3 Danuba: ilia nabe da ha:i manu sagai hulu-
 ane da laluga nene ebelei agoane ba:sa.

Musa: soge da Idini soge agoai ba:i be ilia da
 ahoasea
 amo da bu ha:i manu da heda:be hame
 ba:mu.

Huluane da bione dasagia:i ganumu.

Ilia da liligi huluanedafa na dagosa.

4 *Ilia da hosi agoai ba:sa.

Ilia da gegesu hosi agoai hehenasa.

5 Ilia goumi dabua gado heda:le

amo da sa:liode emo wagebi ilia genenage-
 nenasa agoai naba.

amola laluga samaso bioi nebe ea ga: agoai
 naba.

amola ilia da gegesu gilisisu bagade gege-
 musa: dadalesa defele ba:sa.

6 Ilia gadenena mabeba:le, dunu huluane da
 bagade beda:i

amola ilia beda:ga odagi da haliga:la asi
 agoai ba:sa.

7 Ilia gegena misi amoha wa:i agoai ba:sa.

Ilia dobea salidili heda:i amo da gegesu dunu
 ilia heda:su agoane heda:sa.

* **2:4:** Wamolegei Sia: Olelesu 9:7-9

Ilia mogodigili bulubulusa ahoa amola hame sinidigisa.

⁸ Amola ilia ahoabe amo enoga hame damusa.
Ilia da gagili sali gagoi amo dusa:le ganodini golili daha.

Ilia logo hedofamu da hamedei ba:sa.

⁹ Ilia damoilai bai bagadema gegemusa:
hehenasa.

Ilia heheniaia asili gagoiba:le heda:le,
ilia diasua doaga:le fo misa:ne agenesi hamoi
amo ganodini wamolasu ilia wamolamus:
heda:be agoane heda:sa.

¹⁰ †Ilia afia:beba:le, amo osobo amola mu da
fofogosa.

Eso amola oubi da gasi agoai ba:sa,
amola gasumuni da hame nesa.

¹¹ ‡Hina Gode da Ea gejesu wa:i dunuma
ha:giwane wele sia:sa,

amola Ea sia: amo gugelebe gobagala:be
agoai naba.

Hina Gode Ea gejesu dunu da gilisisu
bagadedafa

amola ilia da Ea sia: fa:no bobogesa.

Dilia! Hina Gode Ea misunu eso hou da
beda:ma:ne hisudafa ba:sa.

Amaiba:le, nowa da gasa gala esaloma:bela?

*Hina Gode Da Dunu Fi Huluane Ilia Wadela:i
Hou amo Yolesili, Ema Sinidigima:ne Sia:sa*

¹² Hina Gode da amane sia:sa, “Dafawane, goe
hou da doaga:mu.

† **2:10:** Wamolegei Sia: Olelesu 8:12 ‡ **2:11:** Wamolegei Sia:
Olelesu 6:17

Amaiba:le dilia wahadafa dilia wadela:i hou
yolesili Nama sinidigima.
amo dilia ha:i mae nawene amola digini misini,
Nama fa:no bobogema.

- ¹³ Dilia gasa fi hou fisili, da:i dioiwane masa.
Dilia abula gadelabe fawane da dabua gado
hou fawane
amola Na da amo da defele hame ba:sa.
Dilia Hina Godema sinidigili misa.
Ea hou da asigidafa amola asigiba:le
gogolema:ne olofosu dawa:.
E da mae ougili noga:le ouesala,
amola Ea ilegele imunu sia:i amo didili
hamosa.
E da eso huluane dunu ilia wadela:i hou
amo gogolema:ne olofomusa: olelesa
amola hame se nabasimu iaha.
- ¹⁴ Be dilia bu Hina Godema sinidigili masea,
Hina Gode Ea da Ea ilegesu afaden-
ema:bela:
Amola dilima hahawane ba:mu, amola ha:i
manu bagade imunu.
Amasea, dilia gagoma amola waini hano
amo Hina Godema gobele salasu hamomu.
- ¹⁵ Dilia Saione Goumi dabua gado dalabede
fulaboma
amola ha:i mae nawane gilisisu hamoma:ne wele
sia:ma.
- ¹⁶ Dunu fi huluane amo Godema fada:i sia:
sa:ima ia adomusa: gilisima:ne sia:ma.
Dunu da:i hamoi, mano fonobahadi, mano
dudubu
amola uda gaheabolo lai dunu huluanedafa
ilia diasu yolesili misa:ne sia:ma.

¹⁷ Gobele Salasu dunu huluane ilia da Debolo diasu ganodini oloda
 amola logo holeiga sagebiga dogoa Hina
 Gode Ea hawa: hamonana,
 ilia da misini amola Hina Godema sia:ne
 gadomu
 amola dini imunu da defea amane,
 “Hina Gode! Dia fidafa dunuma asigima!
 Fifi asi gala eno ilia da nini higasa amola
 ninima da:da:losa.
 Ilia da amane sia:sa, “Dilia Gode da habi
 esalabala?”
 Amaiba:le, ilia logo hedofama!

Hina Gode da Soge Bu Nasegagima:ne Hamosa

¹⁸ Amalalu, Hina Gode da bu Ea sage amo
 dawa:i.
 Ea da Ea dunu ilima bu asigi.

¹⁹ E da ilia sia:ne gadosu amoma bu amane
 adole i,
 “Waha Na da diligili waini amola olife
 susuligi dili sadima:ne imunu.
 Amola dunu fifi asi gala oda ilia da dili hame
 higale ba:mu.

²⁰ Na da danuba: gilisisu goega mabe amo lale
 galagamu.
 Na ili mogili hafoga:i sage badilia amoga
 sefasimu.
 Ilia bisili danuba: dadalesu,
 Na da amo huluane Bogoi Hano amoga lale
 sanasimu,
 amola fa:no mabe amo da Medidela:inia
 Wayabo Bagade sali hano
 amoga ladili ha:digimu.

Ilia bogogia:i da:i amo da dasale gaha bagade
nabimu.

Ilia da dilima se bagade iabeba:le, Na da ili
huluane gugunufinisimu.

21 Bugili nasu soge huluane! Mae beda:ma! Be
hahawane galoma amola nodoma!

Abuliba:le? Hina Gode Hi fawane da amo hou
hahamoi.

22 Ohe fi! Mae beda:ma!

Ohe fofole nasu soge da mola:ya:i, ifa da fage
legesa,

figi ifa amola waini efe da gilisili fage bago-
hame legesa.

23 Saione fi dunu!

Dilia Hina Gode da dili fidima:ne gasa
bagade hou hamoi dagoiba:le,
hahawane bagade nodoma!

Ea da anegagi oubi gibu defele i dagoi
amola anegagi oubi dagoloba musa: gibu
iasu defele dilima i.

24 Gala:ine dabimusa: diasu da gagoma amola
eno gala:ine amoga nabai ba:mu.

Amola uli dogoi amo da waini hano banen-
esisu dafululi gala

amo da waini amola olife susuligi ifa amoga
nabane adugagala:i ba:mu.

25 Liligi dia adi fisi amo Na bu imunu

amola danuba: ilia ode musa:ga na ebelei,
amo gegesu wa:i amo da Na dilima
gegema:ne asunasi.

26 Waha dilia da ha:i manu bagade ba:mu
amola sadimu.

amola dilia da dilia Hina Godema bagade
nodomu.

Bai E da dili fidima:ne hou nog:a:idafa ha-hamoi.

amola eno dunu fi ilia da Na dunu fi bu hamedafa higale ba:mu.

²⁷ Amaiba:le, Isala:ili fi dilia da dawa:mu amo Na da dili amo gilisili esala, amola Na da Hina Gode.

Na da dilia Hina Gode amola goe da Hina Gode eno hame.

Dunu fi oda da Na dunu fi bu eno hame higale ba:mu.

Hina Gode Ea A:silibu Hadigidafa Gala amo Dunu Fi Huluanema Imunu

²⁸ SHobea, Na da Na A:silibu Hadigidafa Gala dunu huluanema soga:digimu.

Dilia dunu mano amola didiwi ilia da Na sia: olelemu

amola dilia da:i hamoi dunu ilia da simasia ba:mu

amola goi ayeligi amola uda a:fini ilia da esalawane siga ba:su sodomu.

²⁹ Amo esoga Na da Na A:silibu Hadigidafa Gala,

amo hawa: hamosu dunu (dunu amola uda defele) ilima amolawane sogadigimu.

Hina Gode Ea Misunu Eso

³⁰ Na da dawa:ma:ne sisasu hou amo esoga hahamomu.

Muagado amola osobo bagadega,

musa: hame ba:su dawa:digima:ne olelesu hou,

amo maga:me, laluga nebe amola mobi hedabe ba:mu.

31 **Eso digagala:i da gasi agoane ba:mu
amola oubi da afadenene maga:me agoane
ba:mu.

Hina Gode da misunu gala be hidadea amo
sisasu da ba:mu.

32 ††Be nowa dunu da Hina Godema, E
fidima:ne wele sia:sea
e da Hina Gode Ea gaga:su ba:mu.

Hina Gode Ea sia:i defele, Saione Goumi
amola Yelusaleme moilai bai bagadega
amola da Gode Ea gaga:su ba:mu.

Mogili da gugunufinisisu hame ba:mu.

Amola nowa dunu Hina Gode da ilegei, amo
da gaga:su ba:mu.”

3

Hina Gode da Dunu Fifilai Huluane Gilisili ilima Fofada:mu

1 Hina Gode da amane sia:sa,
“Amo esoga, Na da Yuda fi amola Yelusaleme
fi ilia hou bu hahamobeba:le,
ilia da bu bagade gaguiwane ba:mu.

2 Amasea, Na da dunu fifilai huluane fo-
fada:musa;,

Yihosiafa:de Fago sage amoga gilisimu.
amogai Na dunu fi huluane ilia hou Na fi
Isala:ili ilima hamoi Na da fofada:mu.

Ilia da Isala:ili dunu fi da mogi amola ga fi
amo ganodini esaloma:ne afagogolesi.
amola ilia da Na sage fifili momogi.

3 Ilia da gegesu ganodini dunu gagulaligi

** **2:31:** Ma:dui 24:29; Maga 13:24-25; Luge 21:25; Wamolegei
Sia: Olelesu 6:12-13 †† **2:32:** Louma 10:13

amo lama:ne, ululuale hedei.

Ilia goi amola a:fini amo ilia udigili bidi mae
lale hawa: hamoma:ne, bidi lai. Amo bidi
amoga ilia waini hano amola aheda:i uda
bidi lai.

⁴*Daia, Saidone amola Filisidia! Dilia da Nama
adi hou hamomusa: amasala:? Ma dilia da Nama
dabemusa: amasala:? Defea, dilia amasa galea,
Na hedolodafa dabemu.

⁵ Dilia da Na silifa amola gouli amola Na
liligi ida:iwane galaamo dilia debolo diasu gan-
odini wamolegela asi. ⁶ Dilia da Yuda amola
Yelusaleme fi dunu amo ilia sogega fadegale,
hiouginana asili, Galigi fi ilima bidi lai dagoi.
⁷ Waha da Na ili bu oule misunu, amo dunu
dilia bidi lai amo. Amola amo defele, dilia da
ilima hamoi, amo Na dabemu. ⁸ Na da dilia
didiwi amola egefe huluane Yuda fi dunuma bidi
lalesimu. Na da ili da soge badiliadafa, Sabiane
dunu fi soge amoga asunasimu. Na da Hina Gode
amola Na da sia:i dagoi.

⁹ Goe sia: dunu fifi asi gala hulanema sisia:
lama.

Gegemusa: amola dilia dunu ha lai wa:ma
amola gegesu dunu ilia mogodigili bulubu-
lusa masa.

¹⁰ †Dilia osobo dogosu afadenene bu gobihei
agoai hamoma

amola ifa dadamusu gobihei amo afadenene
dadi agesoi agoai hamoma.

* **3:4:** Aisaia 14:29-31, 23:1-18; Yelemaia 47:1-7; Isigiele
25:15-28:26; A:imose 1:6-10; Sefanaia 2:4-7; Segalaia 9:1-7; Ma:dui
11:21-22; Luge 10:13-14 † **3:10:** Aisaia 2:4; Maiga 4:3

Da:i dia:i dunu amolawane ilia da gegema:mu.

¹¹ Fifi asi gala huluane amo da Isala:ili sisiga:sa!

Hedolowane misini, fago umi soge ganodini gagadoma!

Ma! Hina Gode! Dia gegesu dunu ilima gegema:ne gududili asunasima.

¹² Dunu fifilai ilia da momagele ouesaloma amola Fofada:su Umi Soge amoga misa:ma. amogai, Na, Hina Gode da Fofada:su Fisu da:iya fila hedale amola dunu fi la:idi huluane esalebe, ilima fofada:mu.

¹³ ‡Ilia da wadela:i bagade hamosu dunu.

Widi faimusa: damubi amo defele, amo dunu hedofama.

Waini hano hamoma:ne waini fage labugili, waini ofodo da nabaiba:le aduga:le dabe amo defele amo dunu labugima.”

¹⁴ Dunu osea:idafa da Fofada:su Fago amo ganodini gagadoi dagoi ba:sa.

amogai Hina Gode Ea Fofada:su Eso da hedolowane doaga:mu.

¹⁵ Eso amola mu amola da gasi agoane ba:mu amola gasumuni da bu hame nemu.

Gode da Ea Fi Dunu Ilima Hahawane Dogolegele Imunu

¹⁶ §Hina Gode Ea sia gobagala:i amo Saione Goumi da:iya gadodafa amoga naba.

‡ **3:13:** Wamolegei Sia: Olelesu 14:14-16, 19-20, 19:15 § **3:16:** A:imose 1:2

amola Ea sia: amo gugelebe gobagala:i
agoane
Yelusaleme moilai bai bagadega naba.
Mu amola osobo bagade da ugugusa.
Be E da Ea Fi amo se mae nabima:ne
gaga:mu.

17 “Amasea, Isala:ili fi! Na da dilia Hina Gode
Saione sema goumia gado esala,

amo dilia da dawa:mu.
Yelusaleme da hadigi sema moilai bai
bagade ba:mu
amola dunu enodini misi ilia da mugululi
osa:le heda:le bu hamedafa ba:mu.

18 Amo esohaga da goumi ea waini ha:i manu
sagai da dedeboi dagoi ba:mu.

amola bulamagau da agoloa huluane lafi-
adalebe ba:mu.
Yuda ea hano da gilisi dalebe defele ba:mu.
Hano da Hina Gode Ea Debolo diasu amodili
dalebe ba:mu
amola Aga:isia Fago da amo hanoga nasegagi
dagoi ba:mu.

19 Idibidi soge da hafoga:i dagoi ba:mu
amola Idome da wadela:lesi dagoi ba:mu.
Bai ilia da Yuda fi ilima gegeiba:le
amola asaboi dunu amo medole legeiba:le.

20 - 21 Na da dunu fane legesu amo dabema:ne
fane legemu

amola Na da bidi hamosu dunu amo hame
yolesimu.
Be Yuda amola Yelusaleme amo ganodini,
dunu da eso huluane mae fisili esalebe
ba:mu.

amola Na, Hina Gode, Na Saione goumi
dabua gado esalumu.”
Sia: ama dagoi

GODE EA SIA: IDA:IWANE GALA
The Holy Bible in the Bedamuni language of Papua
New Guinea
Buk Baibel long tok ples Bedamuni

Copyright © 2000 Tom Hoey

Language: Bedamuni (Beami)

Translation by: Tom Hoey

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2019-12-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

28e512c8-4603-5063-83de-bc2fd6fa3b51